

[Marianne Jøved]

Nu har hr. Svend Heiselberg jo ikke været med til de konkrete forhandlinger med regeringens repræsentant om det spørgsmål, så jeg skal ikke kommentere det, men bare sige, at jeg har en helt anden opfattelse end den, hr. Svend Heiselberg har givet udtryk for.

Så skal jeg minde om, at de tre partier, der står bag CO₂-aftalen på nuværende tidspunkt, vil bruge det provenu, der kommer, til flere aktiviteter, investeringer, og det skal tilbage til erhvervslivet igen. Det er nøjagtig den politik, regeringen i øvrigt i andre sammenhænge opererer med, så der er ikke den store uenighed, og jeg tror også, vi kommer langt med denne sag.

Peter Brixtofte (V):

Jeg vil indledningsvis takke statsministeren for redegørelsen til Folketinget. Den understreger regeringens ønske om et bredt politisk samarbejde og behovet for væsentlige samfundsøkonomiske reformer.

Ligesom statsministeren finder Venstre det naturligt at tage udgangspunkt i de internationale begivenheder, der i disse år i meget høj grad dominerer vor hverdag.

I hele efterkrigstiden har den internationale udvikling været præget af den kolde krig med USA og Sovjetunionen som de to vigtigste modpoler. Winston Churchill beskrev situationen således i en tale i den amerikanske universitetsby Fulton den 5. marts 1946:

»En skygge er faldet over de scener, hvorover de allieredes sejr for nylig kastede lys.«

Og han fortsatte: »Fra Szczecin ved Østersøen til Trieste ved Adriaterhavet er et jerntæppe gået ned over kontinentet.« Det var første gang, at udtrykket jerntæppe blev brugt.

I dag er jerntæppet smeltet bort. Diktaturet i de østeuropæiske lande og i de sovjetiske republikker er ved at blive erstattet af demokrati i vestlig forstand. Desuden er den statsdirigerede planøkonomi på vej ud og den liberale markedsøkonomi på vej ind.

Denne udvikling er uden nogen sammenligning det glædeligste, der er sket i nyere tid. Udviklingen er gået så stærkt, at vi vel alle indimellem kniber os i armen for at være sikre på, at det virkelig er sandt. Er det virkelig rigtigt, at vi ikke i Europa skal genopleve tragedier som f.eks. Sovjetunionens overfald på Ungarn og Tjekkoslaviet? Er det virkelig slut med

systematiske overtrædelser af menneskerettighederne i Østeuropa og Sovjetunionen? Er alt dette nu definitivt historie, som de kommende generationer kun kan læse om i historiebøgerne? Og skal James Bond nu virkelig til at samarbejde med KGB i de kommende film?

Ja, sådan ser det ud. Årtiers kolde krig er afløst af et samarbejdende Europa, der omfatter hele Europa og ikke alene Vesteuropa. Vore generationer har fået en historisk chance for at skabe en verdensdel i fred og samarbejde. Denne chance skal udnyttes. De kommende generationer vil aldrig tilgive os, hvis vi ikke klarer denne udfordring. Hvis vi på grund af fornæthed og national selvtilstrækkelighed ikke er villige til at ofre noget for den sag, bliver historiens dom hård. Vi risikerer nemlig, at det nye demokrati i disse lande ikke kan overleve de store økonomiske problemer, som vil præge de kommende års udvikling. Vi risikerer også, at nationale modsætninger vil splitte landene i blodige militære opgør.

Udviklingen i bl.a. Jugoslavien er et tragisk eksempel på dette. Går det galt, vil vor verdensdel blive præget af uro og økonomisk stagnation. Går det godt, får vi en verdensdel i fredeligt samarbejde med økonomisk medvind. Det er derfor i høj grad også i vor egen interesse at støtte udviklingen bag det tidligere kolde jerntæppe.

Der er brug for såvel økonomisk som moralsk støtte fra Vesten til de lande. Det er vigtigt, at støtten ledsages af krav om grundlæggende reformer. Støtten skal ikke blot puttes ned i et gabende hul, men anvendes som hjælp til selvhjælp. I længden skal disse lande nemlig klare sig selv. Som kineserne udtrykker det: Giver du en fisk til en mand, bliver han mæt en dag; lærer du ham at fiske, bliver han mæt hele livet.

Efter Venstres mening er Danmarks bidrag til at løse denne opgave så vigtigt, at vi skal finde de økonomiske midler. Regeringen har fremlagt en konkret og konstruktiv handlingsplan for Danmarks bidrag til støtte til reformprocessen i Central- og Østeuropa i de kommende tre år. Ingen siger, at det lige præcis skal være denne plan, der skal gennemføres; lad os også på dette punkt finde sammen i et bredt politisk samarbejde. Opgaven skal løses.

De positive træk i vor del af verden bør ikke få os til at glemme, at der stadig er noget, vi